

Minister Klimatu i Środowiska

DEL-WKSE.050.5.2025.SK
3691175.14736304.11943244
Warszawa, 08-04-2025

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w związku z interpelacją nr K10INT8483 Posła Artura Jarosława Łąckiego w sprawie *skrócenia czasu przyłączenia odnawialnych źródeł energii (OZE) – mikroinstalacji fotowoltaicznych*, uprzejmie przedstawiam odpowiedź na przesłane pytania.

1. Jakie konkretne zmiany legislacyjne i organizacyjne zostaną wprowadzone, aby zapewnić realizację zapowiedzianego skrócenia czasu przyłączenia OZE?

Na wstępie należy wskazać, że w obecnym stanie prawnym, zgodnie z przepisami art. 7 ust. 8d⁴-8d⁷ ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. w przypadku gdy podmiot, ubiegający się o przyłączenie mikroinstalacji do sieci dystrybucyjnej, jest przyłączony do sieci jako odbiorca końcowy, a moc zainstalowana mikroinstalacji, o przyłączenie której ubiega się ten podmiot, nie jest większa niż określona w wydanych warunkach przyłączenia, przyłączenie do sieci odbywa się na podstawie zgłoszenia przyłączenia mikroinstalacji, złożonego w przedsiębiorstwie energetycznym, do sieci którego ma być ona przyłączona, w terminie 30 dni od dokonania tego zgłoszenia. W przypadku pozostałych mikroinstalacji, konieczne jest wystąpienie z wnioskiem o wydanie warunków przyłączenia do sieci. Zgodnie z art. 7 ust. 8g ustawy – Prawo energetyczne, czas oczekiwania na wydanie warunków wynosi pomiędzy 21 do 150 dni i jest zróżnicowany w zależności od grupy przyłączeniowej. Wydaje się, że okresy te są racjonalne i pozwalają operatorom na dokonanie niezbędnej oceny wniosków, a jednocześnie nie stanowią znaczącego ograniczenia dla inwestorów.

Warto dodać, że w kontekście rozwoju OZE, obecnie procedowane są dwa akty prawne. Jest to projekt ustawy o zmianie ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych oraz niektórych innych ustaw (numer w wykazie prac legislacyjnych: UD 89) – dalej: „projekt ustawy o inwestycjach” oraz projekt ustawy o zmianie ustawy Prawo energetyczne oraz niektórych innych ustaw (numer w wykazie prac legislacyjnych: UC 84) - dalej: „projekt ustawy przyłączeniowej”.

Projekt ustawy o inwestycjach w zakresie mikroinstalacji fotowoltaicznych zakłada ułatwienia w zakresie sumowania mocy mikroinstalacji i magazynu energii. Obecnie sposób postępowania określony w art. 7 ust. 8d¹² ustawy – Prawo energetyczne stanowi, że moc zainstalowanej mikroinstalacji nie obejmuje mocy zainstalowanego magazynu energii elektrycznej, pod warunkiem, że suma mocy zainstalowanego magazynu i łącznej mocy, którą można wprowadzić do sieci dystrybucyjnej przez mikroinstalację z magazynem energii elektrycznej, nie przekracza mocy zainstalowanej elektrycznej mikroinstalacji. Regulacja ta skutkuje preferowaniem magazynów energii o mocy nieprzekraczającej mocy

zainstalowanej mikroinstalacji. W rezultacie nieoptymalnie wykorzystuje się potencjał wynikający z prosumeryzmu, a także utrudnione jest skuteczne prowadzenie autokonsumpcji energii.

W procedowanym projekcie zaproponowaliśmy rozwiązanie, które pozwoli na proste instalowanie magazynów o mocy do 2,2 razy większej niż moc zainstalowana w mikroinstalacji z zastrzeżeniem, że do sieci nie będzie wprowadzana większa moc niż ta, jaką posiada mikroinstalacja.

Taka modyfikacja może skłonić prosumentów do instalowania większych magazynów energii niż moc elektryczna w mikroinstalacji. Skutkiem tego byłoby odciążenie sieci elektroenergetycznej, gdyż nadwyżki energii elektrycznej z mikroinstalacji będą magazynowane, a nie wprowadzane do sieci elektroenergetycznej w okresach szczytowej podaży energii elektrycznej. W okresie, kiedy instalacja nie produkuje energii elektrycznej, będzie ona pobierana z magazynu, a nie z sieci elektroenergetycznej. A to z kolei spowoduje większą absorpcję mikroinstalacji przez sieć niskiego napięcia.

W projekcie ustawy przyłączeniowej proponuje się wprowadzenie zmian w obszarze rozwiązań upraszczających proces przyłączeniowy, optymalizujących wykorzystanie istniejącej infrastruktury sieciowej i zwiększających liczbę obiektów możliwych do przyłączenia do sieci elektroenergetycznych. W tym zakresie projekt przewiduje m.in.:

- Rozszerzenie koncepcji i formuły „cable pooling” poprzez umożliwienie realizacji instalacji innych niż OZE w formule współdzielenia przyłącza – dotychczasowe regulacje prawne umożliwiają współdzielenie przyłącza wyłącznie przez instalacje OZE. Rozszerzenie możliwości współdzielenia przyłącza elektroenergetycznego przez różne instalacje jest rozwiązaniem, które może znacząco zwiększyć efektywność wykorzystania sieci, poprawić zarządzanie mocą przyłączeniową oraz integrację większej liczby odnawialnych źródeł energii oraz magazynów energii.
- Wprowadzenie elastycznych umów przyłączeniowych - umowy takie będą stosowane w przypadku kiedy przyłączenie do sieci elektroenergetycznej w normalnych warunkach nie byłoby możliwe z wykorzystaniem istniejącej infrastruktury z powodu ograniczenia w przepustowości sieci. Tego typu umowy mają być co do zasady traktowane jako rozwiązanie tymczasowe, do czasu odpowiedniej rozbudowy sieci elektroenergetycznej.
- Ograniczenie liczby dokumentów dołączanych do wniosku o przyłączenie – w projekcie przewiduje się likwidację wymogu dołączania wypisu i wyrysu z miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego lub decyzji o warunkach zabudowy oraz dokumentu potwierdzającego tytuł prawny do korzystania z nieruchomości, na której jest planowana inwestycja określona we wniosku. Obowiązek przedłożenia dokumentu jest zastępowany obowiązkiem złożenia stosownego oświadczenia.
- Wprowadzenie do umów o przyłączenie obowiązku realizacji kamieni milowych oraz wprowadzenie aukcji na uwolnione moce przyłączeniowe - umowy o przyłączenie do sieci o napięciu powyżej 1kV, będą rozwiązywane w przypadku gdy podmiot przyłączany do sieci w określonych terminach nie zrealizuje zdefiniowanych w umowie kamieni milowych inwestycji. W takim przypadku przedsiębiorstwo energetyczne będzie udostępniało w drodze aukcji możliwość zawarcia umowy o przyłączenie dla tego miejsca w sieci. Rozwiązania te pozwolą na ograniczenie blokowania mocy przyłączeniowych i optymalizację wykorzystania infrastruktury sieciowej.
- Zwiększenie transparentności procesu przyłączeniowego poprzez nałożenie na największych operatorów obowiązków utworzenia scentralizowanych platform informatycznych i publikowania na nich informacji dotyczących przyłączeń - operatorzy będą tworzyć dostępne publicznie platformy informacyjne, na których publikowane będą regularnie aktualizowane informacje m.in. o dostępnych zdolnościach przyłączeniowych, złożonych wnioskach o określenie warunków przyłączenia, statusie

rozpatrywania wniosku, odrzuconych wnioskach o przyłączenie wraz z uzasadnieniem odrzucenia czy też kryteriach stosowanych do obliczania przepustowości sieci dostępnej dla nowych przyłączy. Dodatkowo operatorzy systemów elektroenergetycznych będą zobowiązani do stworzenia możliwości składania wniosków o przyłączenie i ich rozpatrywania w procesie w pełni elektronicznym.

2. Czy planowane są dodatkowe środki wsparcia dla operatorów systemów dystrybucyjnych w celu dostosowania sieci elektroenergetycznej do zwiększonej liczby przyłączy?

Wsparcie dla operatorów systemów dystrybucyjnych jest szczególnie istotne przez wzgląd na konieczność poniesienia przez nich znacznych nakładów inwestycyjnych w celu rozwoju i dostosowania sieci elektroenergetycznej m.in. do zwiększonej liczby przyłączy. Obecnie na potrzeby rozwoju infrastruktury elektroenergetycznej w zakresie sieci dystrybucyjnych przewidziane jest wsparcie m.in. z następujących funduszy europejskich:

- Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Kulturę, Środowisko na lata 2021-2027 (FEnIKS) dla OSD – ok. 700 mln EUR
- Fundusze Europejskie dla Polski Wschodniej 2021-2027 – 120 mln EUR
- Fundusz Modernizacyjny - ok. 1 200 mln EUR

Dodatkowo z KPO przewidziane jest wsparcie w formie dotacji na rozwój sieci dystrybucyjnych (972 mln EUR), a także dostępne są pożyczki z Funduszu Wsparcia Energetyki (dla sieci przesyłowych i dystrybucyjnych) o łącznej puli ponad 17 mld EUR.

3. Jakie działania edukacyjne i informacyjne zostaną podjęte, aby ułatwić inwestorom i prosumentom dostosowanie się do nowych regulacji?

Projekt ustawy przyłączeniowej wprowadza obowiązek publikowania przez operatorów systemów elektroenergetycznych jednolitego zbioru zasad opisujących procedury, przepisy, terminy oraz kryteria stosowane przy rozpatrywaniu wniosków o przyłączenie do sieci elektroenergetycznej. Zbiór ten powinien stanowić dla podmiotów ubiegających się o przyłączenie do sieci cenną pomoc pozwalającą sprawniej przeprowadzić proces inwestycyjny. Dodatkowo projekt wprowadza szereg rozwiązań zwiększających transparentność procesu przyłączeniowego. Zaproponowano przepisy obligujące operatorów do tworzenia dostępnych publicznie platform informacyjnych. W systemach tych publikowane będą regularnie aktualizowane informacje, m.in. o dostępnych zdolnościach przyłączeniowych, złożonych wnioskach o określenie warunków przyłączenia, statusie rozpatrywania wniosku, odrzuconych wnioskach o przyłączenie wraz z uzasadnieniem odrzucenia czy też kryteriach stosowanych do obliczania przepustowości sieci dostępnej dla nowych przyłączy. Wprowadzenie obowiązku publikacji powyższych informacji zapewni większą przejrzystość i efektywność procesu przyłączania do sieci elektroenergetycznej.

4. Czy przewidywane są mechanizmy monitorowania skuteczności nowych rozwiązań i jakie wskaźniki będą brane pod uwagę?

Należy wskazać, że głównym celem projektowanych zmian w zakresie modernizacji elektrowni wiatrowych jest zwiększenie udziału energetyki wiatrowej w krajowym zużyciu energii brutto oraz szeroko pojęty rozwój sektora energetyki wiatrowej zgodny z ambicjami redukcji emisyjności gospodarki i zobowiązaniami międzynarodowymi. Warto zwrócić uwagę, że do końca 2010 r. zgodnie z danymi Agencji Rynku Energii S.A. w Polsce powstały elektrownie wiatrowe o łącznej mocy zainstalowanej 1,1 GW. Pierwsze z nich kończą 20 lat i mogą zostać zastąpione nowymi mocami. Taka modernizacja będzie oznaczać często nawet

dwukrotny wzrost mocy zainstalowanej przy dwukrotnym zmniejszeniu liczby turbin wiatrowych. Warto zwrócić uwagę, że współczynnik wykorzystania mocy pierwszych turbin wiatrowych budowanych w Polsce określa się na ok. 20–26%, gdzie dla obecnych turbin wiatrowych wynosi on ok. 35% (a nawet 40%), co stanowi wzrost o ponad 15 punktów procentowych. Zgodnie z powyższym kryterium ewaluacji skuteczności tego rozwiązania będzie wzrost mocy zainstalowanej w energetyce wiatrowej wykazywany w dokumencie pt. „Krajowy Plan w dziedzinie Energii i Klimatu do 2030 r.” W przypadku projektu ustawy przyłączeniowej obserwacja skuteczności wprowadzonych rozwiązań będzie możliwa na bieżąco - w ramach obowiązków monitorowania, które obecnie prowadzi Prezes Urzędu Regulacji Energetyki, dotyczących np. liczby odmów wydania warunków przyłączenia.

Z wyrazami szacunku

Z up. Ministra

Miłosz Motyka
Podsekretarz Stanu
Ministerstwo Klimatu i Środowiska
/ - podpisany cyfrowo/

Do wiadomości:

- Departament Spraw Parlamentarnych w KPRM